

Çocuk ve Ergenlerde Obezitenin Tedavisi

Abdullah Bereket

Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Endokrinoloji Bilim Dalı, Prof.Dr.

Çocuk ve ergenlerde obezitenin önlenmesi, tedavisinden daha önemli ve daha kolay bir husustur. Bu nedenle tüm çocuk hekimlerinin gerek sağlam çocuk takibi sırasında gerekse hasta çocuk muayenelerinde boy ve kilo ölçümü yaparak bunu aile ve çocukla birlikte değerlendirmeleri, beslenme ve yaşam tarzı konularında gerekli uyarıları yapmaları son derece önemli ve yararları asla küçümsenmeyecek bir süreçtir. Bu eğitim süreci toplumsal bazda obeziteyi azaltmanın en etkin yollarından biridir. Bireysel bazda obez çocuğun tedavisi ise, ideal olarak bu konuda özelleşmiş kişilerden oluşan bir ekiple (obezite klinikleri) yürütülen daha kapsamlı bir çabaya ihtiyaç göstermektedir. Çünkü obezite, tedavisi basit gibi gözükmeyle birlikte tedavinin uygulanmasındaki zorluklar nedeniyle başarı oranı oldukça düşük olan bir hastalıktır.

Obez çocuğun tedavisinde, ilk basamakta beslenme programının düzenlenmesi, aktivite arttırımı ve davranışsal modifikasyon mut-laka yer almakta, bunların yoğunluğu, olgunun kapsamlı değerlendirilmesi sonucunda (obezitenin derecesi, eşlik eden komplikasyonlar, hastanın yaşı vb gibi faktörler gözönüne alınarak) belirlenmektedir.

Erişkinlerde olduğu gibi çocuklarda da obezite tedavisinde mevcut yöntemlerle başarı oranlarının yüksek olduğu söylenemez. Tekrarlayan başarısız tedavi girişimleri ise bir süre sonra yerini umutsuzluk, depresyon ve vazgeçmeye bırakarak sorunun ağırlaşması ile neticelenebilmektedir. Bu durum ise obeziteye eşlik eden (co-morbid) sorunların artmasına yol açmaktadır. Bu nedenle ilk basamak tedavilere cevap vermeyen aşırı obez (IA% > 140) veya obeziteye eşlik eden dislipidemi, hiperinsülinemi, glukoz tolerans bozukluğu, hipertansiyon, hepatik steatoz, uyku bozuklukları, ortopedik sorunları v.s. olan obez ergenlerde de klasik tedaviye yardımcı (ad-junctive) olarak farmakolojik tedavi olasılıkları da değerlendirilmektedir. (1,2). Bunlarla ilgili pediatrik yaş grubundaki deneyimler sınırlı olmakla birlikte son yıllarda bu konudaki çalışmalar da bu konuda gözden geçirilecektir.